

Závěrečná zpráva o působení učitelky u krajanů

Školní rok: 2017/2018

Destinace (země, město): USA, Chicago (stát Illinois) – Česká škola T. G. Masaryka

Jméno, příjmení: Mgr. Klára Moldová, DiS. – viceprezidentka a učitelka

Výuka češtiny

Výuka češtiny pro děti i dospělé v České škole T. G. Masaryka (dále TGM) probíhá od poloviny září do začátku prosince a po zimních prázdninách pokračuje od začátku ledna do konce května. Veškeré vzdělávací i kulturní aktivity, které nabízíme, jsou čistě zájmové. Měsíce červen – srpen patří zpravidla akcím, na kterých spolupracujeme s českými spolky v širší oblasti Chicaga (pikniky, pietní shromáždění, oslava dne matek), případně dílnám pro děti, které organizujeme s hosty z ČR. Jednotlivá pololetí pravidelně ukončujeme tzv. besídkami. Děti předvádějí rodičům, co se během roku naučily (v prosinci nechybí návštěva Mikuláše, anděla a čerta), dospělí studenti využívají této příležitosti k neformálnímu setkání. Žáci a studenti TGM mají možnost navštěvovat kurzy češtiny také v rámci letního vyučování, které probíhá po dobu jednoho měsíce od roku 2016 ve spolupráci s Karlovou univerzitou (viz *Letní škola*).

Děti:

Vyučování pro bilingvní děti (180 minut, 10–13 hodin) probíhalo v sobotu dopoledne ve čtyřech separátních třídách. Odpoledne (120 minut, 14–16 hodin) se v TGM scházeli jak bilingvní žáci, tak děti, které se učí češtinu jako cizí jazyk. Otevřena byla zcela nová třída prvňáčků, do které se zapsalo 16 dětí. Kromě této třídy a ucelené skupiny druháků, která se formovala už v roce 2015/2016 a ve které jsou děti na stejné jazykové i věkové úrovni, probíhala výuka ve všech třídách formou malotřídky. V současné době výuku 65 žáků zajišťuje 5 učitelek v 6 třídách:

- Irena Čajková: 13 bilingvních žáků, 10–14 let
- Erika Hofmann: 12 bilingvních žáků, 7–8 let
- Klára Moldová: 14 bilingvních žáků, 8–10 let; 11 bilingvních žáků, 8–10 let
- Eliška Pečenková: 10 žáků v kurzu ČJ pro cizince, 6–11 let
- Jaroslava Trnková: 16 bilingvních žáků, 6–7 let¹

Používané učebnice a učební materiály:

- Irena Čajková:
  - *Český jazyk 3 a 4* (+ pracovní sešity). Fraus, Praha: 2009.
  - *Světoví Češi 1*. Mladá fronta, Praha: 2015.
  - *Můj stát*. Universum, Praha: 2016.
  - *Vlastivěda pro 4. ročník*. Nová škola, Praha: 2014.
  - Doplnkové materiály:
    - *Poradím si s češtinou 3 a 4*. Pierot, Praha: 2014.
    - *Český jazyk v malíčku 3 a 4*. Fragment, Praha: 2017.
- Erika Hofmann:
  - *Český jazyk pro 2. ročník* (+ pracovní sešit). Dialog, Liberec: 2003.
- Klára Moldová:
  - *Český jazyk 3* (+ pracovní sešit). Prodos, Praha: 2004.
  - *Český jazyk pro 2. ročník 1 a 2* (+ pracovní sešit). Studio 1+1, Brno: 2013.
  - *Můj atlas Česka*. Albatros, Praha: 2017.
  - Ivona Březinová: *Lucka Luciperka*. Mladá fronta, Praha: 2014.

¹ Syllabus nově otevřené první třídy je přiložen k závěrečné zprávě.

- Eliška Pečenková:
  - *Domino 1* (+ pracovní sešit). Wolters Kluwer, Praha: 2010.
- Jaroslava Trnková:
  - *Český jazyk pro 1. ročník, Slabikář, Čítanka*. Studio 1+1, Brno: 2012.
  - Petra Bednářová: *Čtení s porozuměním a hry s jazykem*. Edika, Brno: 2012.
  - *Člověk a jeho svět*. Prodos, Praha: 2016.
  - Petra Braunová: *Johana s dlouhýma nohama*. Albatros, Praha: 2016.
  - Radek Malý: *Kamarádi z Abecedy*. Host, Brno: 2013.

Dospělí:

Výuku češtiny jako cizího jazyka pro dospělé studenty zajišťují sama ve třech třídách. Odehrává se během týdne ve večerních hodinách, kurzy trvají 90 minut. Vyučovala jsem začátečníky (15 studentů) a pokročilé studenty (11 studentů). Specifickou skupinou je *Jan Neruda Club* pro seniory (10 studentů), většina účastníků ve věku 80–92 let sem dochází již skoro třicet let. Zabýváme se převážně českou kulturou, letos jsme zavedli filmový klub, který je zdarma přístupný všem studentům školy. Ve školním roce 2017/18 studovalo češtinu v TGM 36 studentů, z nichž většina se buď podílí na chodu školy, nebo se účastní projektů, které zde pořádáme. Považuji je tedy za aktivní členy místní komunity. Používáme učebnice *New Czech Step by Step*, *Čeština expres*, *Čeština krok za krokem* (Lida Holá) a *Desetiminutovky – Čeština pro cizince* (kolektiv autorů).

Letní škola:

Ve spolupráci s Ústavem českého jazyka a teorie komunikace na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (dále ÚČJTK) letos proběhl již 3. ročník letní školy pro děti i dospělé (4.–28. června 2018). ÚČJTK vyslal dvě studentky magisterského oboru Učitelství češtiny jako cizího jazyka, které po dobu čtyř týdnů přes den vyučovaly 11 dětí školního i předškolního věku a po večerech ve čtyřech oddělených skupinách pracovaly s 38 dospělými studenty. Děti se scházely dvakrát týdně na 5 hodin (10:00–15:00, skupina školáků a předškoláků). Dospělí měli vyučování jednou týdně 2 hodiny (18:30–20:30, začátečníci, středně pokročilí, pokročilí, *Jan Neruda Club*). Stáž studentů bohemistiky je hodnocena jako jeden z nejúspěšnějších projektů v historii školy uskutečněných na bázi spolupráce s českými vzdělávacími institucemi. Měsíčních kurzů se noví studenti rádi zúčastňují „na zkoušku“, ale ve většině případů se od září zapojují mezi studenty dlouhodobě docházející do TGM a tím rozšiřují místní komunitu.

Výuka španělštiny

TGM nabízí vzdělávací aktivity pro všechny věkové kategorie. Nejtěžší je však získat si čas polistopadových expatů (věk 35–50 let). Pro velký zájem byl učitelkou Irenou Čajkovou v roce 2016 otevřen kurz španělštiny vyučovaný v češtině. Letos výuka pokračovala již ve dvou skupinách (začátečníci, pokročilí). Kurzy jsou navštěvovány převážně tatínky, kteří k nám vodí své děti na sobotní vyučování a kteří často pracují v týmu s kolegy hispánského původu, nebo vlastní stavební firmy a chtějí rozumět řemeslníkům, které najímají. Dalším důvodem motivace (převážně pro studentky) je cestování. Latinská Amerika je častým cílem dovolených této skupiny. Výuka probíhá jednou týdně (90 minut) po dobu dvou semestrů (září–prosinec, leden–květen 2018) v počtu 12 studentů.

Kulturní aktivity

Kulturní program v TGM organizují ve spolupráci s kolegyní Irenou Čajkovou. Každý druhý čtvrtek v měsíci pořádáme sérii s názvem *Kulturní čtvrtek* věnovanou rozličným tématům českého filmu, vědy a umění. Stále častěji se nám daří zvát na program hosty z České republiky nebo lokální odborníky (básník a překladatel Radek Malý, kurátorka Kateřina Kostková, kytarista a skladatel Lukáš Sommer, ředitel Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR Miroslav Vaněk, spisovatelka a bloggerka Jana LeBlanc, divadlo Viola). Pokud to čas a podmínky dovolují, dělíme se o hosty a náklady na jejich pozvání s dalšími spolky či českými školami v Chicagu. Kromě programů ve škole se snažíme aktivně se účastnit akcí jiných českých organizací: oslava *Memorial Day* na *Českém národním hřbitově*, uctění památky Lidic každoročně pořádané *The Czechoslovak American Congress (CAC)*, české pikniky organizované *Českou misí*, *Českým národním hřbitovem* a *CAC*, vánoční bazar v *Moravian Cultural Society*, *Joined Hands Project* s *The First Czechoslovak Garden Club* a samozřejmě akce generálního konzulátu v Chicagu. Pro detailní rozpis aktivit TGM viz *Chronologický rozpis projektů, přednášek a akcí*. Domnívám se, že právě ochota školy podělit se o kulturní program a podpořit ostatní organizace vytváří cenné pozitivní podhoubí pro správný růst zájmu komunity o české aktivity v Chicagu – nehledě na to, který daný spolek za jejich organizací stojí.

Czech Library Chicago – česká knihovna

Dne 1. listopadu 2014 slavnostně přestříhla stuhu nové knihovny delegace ze Senátu ČR a zahájila tím její provoz. Byly spuštěny nové webové stránky (www.czechlibrarychicago.org) a elektronický výpůjční systém. V roce 2014/15 čítala databáze 850 kusů, během 2015/16 byl objem svazků navýšen na 2041 knih a přibližně 100 CD a DVD ke dnešnímu dni se počty ustálily na **3 600 knihách a 376 DVD**. Knihy jsou rozděleny na literaturu pro děti a dospělé, v rámci těchto sekcí rozdělujeme ještě jednotlivé podseky (naučná literatura, životopisy, beletrie, poezie, archiválie). Knihovna byla nejprve zřízena v jedné z učeben pro děti. Materiál na výrobu byl uhrazen částečně z peněžního daru MŠMT a částečně z financí TGM, práci zdarma provedl otec jednoho z našich žáků (jeho syn Stanley Havlík za to obdržel stipendium v TGM na dobu tří let). Vzhledem k neustále se rozrůstající kolekci jsem v září 2016 spustila fundraiser pro výstavbu nové knihovny z masivu v sousední třídě, která pojme 2 tisíce svazků. Projekt byl úspěšně dokončen v říjnu 2016 a dnes je tato knihovna domovem literatury pro dospělé.

Díky webové stránce od roku 2016 pravidelně dostáváme knižní dary od krajanů z mnoha států USA (potomci expatů, kteří česky nerozumějí a chtějí, aby knihy byly zachovány). Pokud knihy naše databáze již obsahuje, nabízíme je k rozebrání v rámci pikniků a akcí v TGM.

Budova a zahrada

Vzhledem k tomu, že v TGM zastávám post učitelky, ale také viceprezidentky, část mého pracovního úvazku patří údržbě a postupné rekonstrukci téměř sto let staré budovy školy a projektům na školní zahradě. Již tři roky působí v TGM *The Second Czechoslovak Garden Club*, který si vzal na starost péči o technické zázemí a prostředí v budově.

Třípatrová škola prošla v září 2015 generálním úklidem (přebroušení a nalakování podlah a schodů, navoskování linolea ve třídách a vyčištění koberců). Velké množství vykonané práce je patrné i na zahradě školy, děti letos zasázely byliny, zeleninu a vlastní květiny, v září 2017 se s vypěstovanými exempláři zúčastnily zahrádkářské výstavy, kterou pořádá *The First Czechoslovak Garden Club*.

Se zvyšujícím se počtem návštěv, které do školy přicházejí, vznikl nápad na zrealizování pokoje pro hosty. Místnost, která dosud sloužila jako sklad časopisů a knih pro místní knihovnu a také jako kancelář školy, se postupně proměnila v pokoj, který slouží nadále jako kancelář, ale s možností ubytovat zde návštěvu v počtu až 6 osob. V suterénu školy byl zřízen sprchový kout pro tyto případy. Postupně začínáme s rekonstrukcí školních záchodů ve stylu první republiky. Škola je vytápěna centrálně jedním plynovým bojlerem, v říjnu 2016 bylo nainstalováno 7 čipů, které snímají teplotu do termostatu, teplota v jednotlivých místnostech je tak alespoň částečně regulována. Termostat TGM ušetří 300 USD ročně.

V prosinci 2016 věnoval krajan David Pelíšek mnoho hodin zvelebování komunitních prostorů (vymaloval celý suterén školy, školní chodbu, pověsil v jedné ze tříd výstavu, pomohl se stěhováním knih). Díky soukromému daru jednoho z krajanů byly do všech tříd nainstalovány plátna a projektory. Vzhledem k tomu, že někteří rodiče dojíždějí na víkendové hodiny z daleka, proměnili jsme jednu z místností v suterénu v malý klub se společenskými hrami, wi-fi připojením, sedací soupravou s konferenčním stolem a kobercem, aby i početnější rodiny s menšími dětmi, které dosud do naší školy nechodí, mohly ve škole trávit čas po dobu probíhajícího vyučování. Největší místnost školy si v lednu 2016 pronajalo *The Czechoslovak Heritage Museum* a má v ní umístěnou svoji expozici. Zbytek prostorů je plně využíván k aktivitám TGM. V červnu 2017 začala rozsáhlá rekonstrukce elektrického rozvodu, který byl starý 50 let. Byly vyměněny pojistky, nataženy nové dráty ke sloupu elektrického vedení. Kompletně zrekonstruována bude kuchyně ve školním bytě i rozvody vody a elektřiky ve školní kuchyni. Tento projekt byl ukončen na podzim 2017. V jedné ze tříd byly podél celé stěny nainstalovány dřevěné tabule s korkovou výplní, které slouží jako nástěnky.

Vzhledem k tomu, že školu navštěvuje pořád více lidí, uzavřela škola smlouvu s odtahovou firmou a označila parkovací místa příslušnými cedulemi. Parkovací situace se od té doby zlepšila a před školou stojí auta jen návštěvníků školy. Školní budova i zahrada je využívána v plné výši, vnitřní i venkovní prostory oceňujeme hlavně při sobotním vyučování dětí. Město Cicero spravilo v srpnu 2018 ulici a chodníky před školou.

Propagace a prezentace TGM online

Jako dobrovolník působí v TGM také můj manžel Vojtěch Molda, kterému se pracovně přezdívá školník. Díky jeho IT dovednostem se nám daří zlepšovat online profil školy i efektivitu jejího fungování. V současné době provozujeme tyto platformy:

Web:

- <http://www.czechschoolchicago.org/> – informace historii školy, výuce a zvláštních aktivitách
- <http://www.czechlibrarychicago.org/> – katalogizace nových knih, CD a DVD, správa výpůjčního systému
- <http://www.czechschoolsamerica.org/> – interaktivní mapa českých škol v Severní Americe, informace o pravidelném setkání učitelů češtiny ze Severní Ameriky a o amerických konferencích na téma „heritage schools“

Facebookové stránky:

- škola TGM: <https://www.facebook.com/pages/T-G-Masaryk-School/158878334146036>
- Czech Schools in North America: <https://www.facebook.com/CzechSchoolsAmerica/>

Vyhledávače:

TGM je registrována na stránkách Google My Business a Yelp, které pomáhají zájemcům zobrazit polohu školy na Googlu či v konkurenčních Apple mapách.

Správa financí, fundraising

Od ledna 2018 zastává Vojtěch Molda i funkci pokladníka TGM. Správa financí prochází pod jeho rukama kompletní reformou. Vzhledem k velkému rozsahu školních aktivit započatých po příchodu učitelky spadá školní nezisková organizace od roku 2016 do vyšší kategorie z hlediska obrátu. S tím souvisí podrobnější dohled amerických úřadů nad finančními aktivitami TGM. Škola je povinná podle místních zákonů nově provozovat zcela jiný typ účetnictví, který by se dal přirovnat k českému podvojnému účetnictví.

Na vyplnění daňového přiznání a ostatních souvisejících formulářů si TGM musí najmout profesionální účetní firmu a dodat jí podklady ve správném formátu. Předchozí manuální a na chyby náchylnou práci s účetními daty v Excelu, se kterou si dobrovolníci často nevěděli rady, se povedlo automatizovat s pomocí moderních softwarových nástrojů uvedených níže. Díky účetní aplikaci *QuickBooks* má škola daleko přesnější přehled o tom, které rozpočtové položky jsou nejvíce nákladné. Aplikace je napojena na internetové bankovníctví a tím pádem již není nutné žádné manuální zadávání dat s měsíčními mezisoučty, které provozovali pokladníkovi předchůdci.

Účetnictví:

- [Intuit QuickBooks](#) – účetní online aplikace pro malé firmy, kterou se nám povedlo úspěšně adaptovat pro neziskovou organizaci TGM
- [Central Federal Online Banking](#) – rychlý přístup k zůstatkům, automatické platby elektřiny, plynu, vody a internetu
- [Lob](#) – elektronické zaslání šeků a dopisů

Fundraising:

Na kulturní programy, výuku češtiny pro děti a dospělé, provoz školy i budovy a platy učitelů využíváme prostředky z finančních darů MŠMT, MZV a peníze z vlastních fundraisingových akcí. Pouze část provozu pokryjí peníze, které na začátku roku přispějí žáci a studenti ve formě školného. Štědrý finanční obnos o výši \$10,000 věnovali letos bratři Raymond a Otto Capek. *The Capek Project* sponzoruje hlavně kulturní aktivity a vzdělávání dětí.

Malé fundraisingové akce:

- TGM má na zahradě 4 včelí úly, o které se stará dobrovolný včelař. Na akcích tak můžeme nabízet k prodeji „TGMed“.
- Vzhledem k tomu, že je škola nezisková organizace, zaregistrovali jsme ji ve speciálních programech firem *Office Depot*, *PayPal* či *Amazon*. Kdokoliv pak při nákupu zmíní identifikační číslo školy, pomáhá k získávání financí, které jsou měsíčně převáděny na školní účet.
- Kosmetičky Petra Janečková Karajic a Michaela Polashek, maminky našich žáků, uspořádaly workshop líčení. Výtěžek z akce darovaly TGM (30. září 2017).
- Prodej minerálních vod Mattoni (14. října 2017).

Chronologický rozpis projektů, přednášek a akcí v TGM

Pilsen Family Encounters

18. srpna 2017 se ve spolupráci s časopisem *El Beisman* uskutečnila tzv. kick-off party 3denního festivalu *Pilsen Fest*, který pravidelně navštěvuje 60 tisíc lidí. Hispánskou povahu projektu letos poprvé obohatil český prvek. Představeno bylo *Pilsen Family Album* (<https://pilsenfamilyalbum.org/en/>), projekt vizuální antropologie sdružující historické fotografie Plzně od českých krajanů stejně tak jako snímky ze současnosti, které pořídila hispánská komunita. Projekt bude do budoucna rozvíjen a obohacován o další prameny. Iniciační rozhovor s plzeňským rodákem a prezidentem TGM Andrew Bultasem je ke zhlédnutí zde: <https://www.youtube.com/watch?v=omNaY8piBoY&feature=youtu.be> Součástí zahajovací akce byl také koncert mého smyčcového tria.

Výlet krajanů do České republiky (10.–22. září 2017)

Třetí ročník výletu s názvem *Around the Czech Republic* jsem letos pořádala opět na podzim. Chicagské Čechy reprezentovalo 21 účastníků, 2 účastníci britského a čínského původu se opět připojili, protože je zajímá česká vážná hudba a činnost TGM. Skupina strávila pár dní v Praze – velmi si ceníme pozvánky na prohlídku Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Posléze jsme se vydali na kolečko po české vlasti. Putovali jsme po stopách Antonína Dvořáka (Nelahozeves, Vysoká u Příbramě) a cestovali jsme také do oblasti Českého ráje (zámek Sychrov, hrad Kost, město Turnov). Letošní cesta byla zaměřena na poznávání českého hutního a sklářského průmyslu (brousírna granátů v Turnově, prohlídka společnosti Preciosa Crystal v Liberci a následná návštěva skláren v Harrachově). Vřelého uvítání od pana starosty a hasičského sboru se nám dostalo v Malých Svatoňovicích, rodišti Karla Čapka. Speciálně pro skupinu bylo také otevřeno muzeum bratří Čapků a kostel Sedmiradostné panny Marie. Výprava dále pokračovala na Moravu (zámek Velké Losiny, Landek Park v Dolních Vítkovicích, Ostrava, hrad Bouzov). Výlet byl zakončen dvoudenním pobytem v Poděbradech, kde měli účastníci možnost využít lázeňských procedur. Všechny dojal příběh účastnice Katherine Kral. Ta se dala v brousírně granátů úplnou náhodou do řeči s mužem, který znal její předky. Zavedl Katherine do vily Epstein, která rodině patřila. Příběh Katherine vyšel zpracován i v deníku Jefferson City, odkud krajanka pochází.

Někteří zúčastnění si domů dovezli vzpomínky na dojemná první setkání nebo dokumenty z archivů, které jim chyběly k úspěšnému sestavení rodinného stromu. Exkurze Masarykovy školy do České republiky navázala na tradici 60. let. Krajané tehdy začali organizovat veliké zájezdy především u příležitosti sokolských sletů v Československu.

Bazar knih (23. září 2017)

Vzhledem k množství knih, které škola přes rok obdrží darem (pozůstalost po zemřelých krajanech, zužování domácí knihovny), pořádáme jednou ročně veliký knižní bazar pro širokou veřejnost, kde nabízíme volně k rozebrání literaturu, kterou ve škole nemůžeme využít, nebo kterou již vlastníme duplicitně.

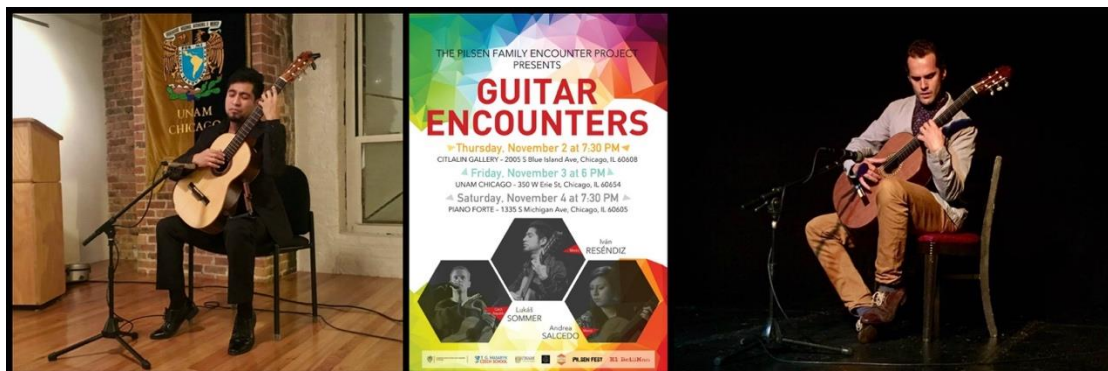
Houby Day (2. října 2017)

Na západním předměstí Chicaga se letos uskutečnil již 49. ročník festivalu *Houby Day*, jímž Češi kdysi oslavovali vrchol houbařské sezony. Ačkoliv se dnes ve slavnostním průvodu po Cermak Street prezentují organizace všech zaměření, stále je možné tu a tam zahlédnout české nápisy a velikou dekorovanou houbu reprezentující české spolky. Akci navštěvuje přes 25 tisíc lidí převážně hispánského původu. Masarykova škola ani letos v průvodu nechyběla, doprovodil ji vicekonzul Jan Kubišta.

Guitar Encounters (2.–4. listopadu 2017)

Pod hlavičkou školního projektu *Pilsen Family Encounters* byly zorganizovány *Guitar Encounters* – série tří kytarových recitálů, kde vystoupili dva mexičtí umělci Iván Reséndiz a Andrea Salcedo spolu s Lukášem Sommerem z České republiky.

Velvet Revolutions (9. listopadu 2017)

Autoři knihy *Velvet Revolutions* – Miroslav Vaněk a Pavel Mücke – hovořili o své knize a představili i krátké přednášky na téma soudobých dějin Československa (*Student Leaders of Velvet Revolution, Let's Go Abroad – Frames and Changes of Czechoslovak/Czech Traveling, Tourism Before and After Velvet Revolution in Historical Perspectives*). Akce se těšila veliké návštěvnosti, příspěvky mezi účastníky vyvolaly vášnivou diskuzi.

Školní výlet – promítání filmu Lichožrouti (25. listopadu 2017)

Miloš Stehlík, ředitel kina *Facets Cinematheque*, zorganizoval pro děti TGM speciální promítání filmu *Lichožrouti*.

Školní výlet – Illinois Holocaust Museum & Education Center (10. března 2018)

Jarního výletu do muzea holokaustu se zúčastnilo 25 dětí, které měly možnost setkat se s přeživším z Terezína Kurtem Gutfreundem. Ten jim vyprávěl osobní zážitky z pobytu v koncentračním táboře. Speciálně upravená část muzea, která je určena pouze dětem, zanechala ve všech účastnících veliký dojem. Tématice holokaustu jsme se pak věnovali i při výuce ve škole.

Návštěva básníka a překladatele Radka Malého – Noc s Andersenem a přednáška pro dospělé (duben 2018)

V pořadí již pátá Noc s Andersenem opět vzbudila velký ohlas. Programu se zúčastnilo 50 žáků, až do rána, ve škole přespalo 30 statečných. Čestným hostem akce byl básník Radek Malý, který si pro každou třídu připravil práci s některou ze svých knih (*Kamarádi z abecedy*, *Poetický slovníček*, *Kam až smí smích*). Aby dospělí nezůstali zkrátka, přichystala škola TGM v následujícím týdnu literární večer s Radkem Malým i pro ně. Představena byla kniha *Franz Kafka – Člověk své i naší doby*, která získala *Cenu učitelů* a ocenění *Zlatá stuha* v kategorii nakladatelský počín.

Beseda spisovatelky a bloggerky Jany LeBlanc (26. dubna 2018)

Jana LeBlanc představila Českám žijícím v Chicagu svoje Zapisníky (*Zápisník radosti*, *Zápisník běžkyně* a *Budu maminka*), hovořila o svém blogu *Co mi udělalo radost* a s účastnicemi probírala, jak se Češky adaptují na život ve Spojených státech. O víkendu pozorovala výuku dětí v TGM, její dojmy pak vyšly v *Magazínu Mladé fronty DNES* (viz Psalo se o nás).

Kurz vaření a pečení (9. července 2018)

Svoji kapacitu naplnil kurz vaření, který je každoročně krajany poptáván. Jak připravit bramborovou polévku, koprovou omáčku s hovězím a knedlíkem a ovocné knedlíky, učila Jana Šilhavá.

Spolupráce s českými organizacemi v oblasti Chicaga

Hokejový zápas (30. března 2018)

Obchodní zástupci R. Jelínka v Chicagu zorganizovali zápas hokejových legend týmu *Československý lev* proti *Czechoslovakia Falcons*. Děti TGM spolu s žáky *Slovenské akademie*, slovenské školy působící v Chicagu, uvedly zápas českou a slovenskou hymnou a sestavily týmy hokejistů, které diváky bavily před zahájením hlavního zápasu a v mezičasech. Děti měly díky účasti možnost setkat se s Janou Bouškovou a Václavem Vydrou.

The First Czechoslovak Garden Club (6. května 2018)

Chicagští čeští zahrádkáři každoročně pořádají dobročinný projekt pod názvem *Joined Hands*. Podmínkou je věnovat určitý počet hodin práce neziskové organizaci, která pracuje s dětmi. Letos měla to štěstí TGM. FCGC společně s dětmi uklidil okolí školy, vyplevelil školní zahradu, zasadil bylinky a zasal semínka, po jejichž vzrůstu se během vyučování mohlo chodit na zahradu testovat plody naší práce.

Divadlo Viola (1. a 2. května 2018)

Divadlo Viola opět navštívilo naši školu s představením *Endele vendele*, na které jsme pozvali ty nejmenší. Program *Slovopády zpoza louže* – večer z poezie českých a amerických beatníků – obohatil výuku pro dospělé. Akce byla podpořena Magistrátem hlavního města Prahy.

Memorial Day (29. května 2018)

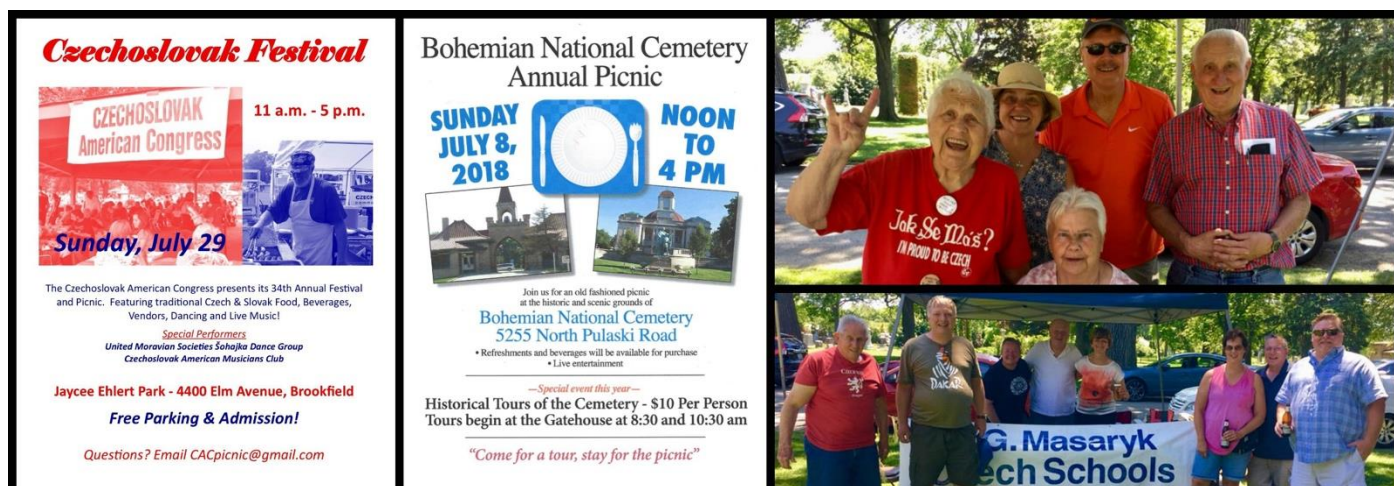
Memorial Day je státní svátek vyhlášený každoročně poslední květnové pondělí. Na Českém národním hřbitově v Chicagu se pravidelně v tento den koná slavnost uctění padlých vojáků a Masarykova škola zatím ve své 96leté existenci ještě nikdy nechyběla. Letos si program vzala na starost rodina Trnkových. Sestry Valerie, Sandra a Andrea si připravily pásmo básní. Na organizaci slavnosti se podílel také konzulát, spolek *Svobodná obec* a *Americký Sokol*.

Připomínka 75. výročí lidické tragédie u památníku v Crest Hillu (10. června 2018)

Pietní akt, který každoročně připomíná vyhlazení města Lidice, pořádá *The Czechoslovak American Congress* ve spolupráci s městem Crest Hill, ve kterém se lidický památník nachází. S pásmem básní vystoupili žáci českých škol při Ústředně moravských spolků a TGM.

Pikniky

TGM se aktivně každý rok účastní pikniku pořádaného *Czechoslovak American Congress* (29. července 2018) a *Českým národním hřbitovem* (8. července 2018). Na akcích máme školní stánek a interakcí s účastníky získáváme nové studenty a zájemce o naše akce.

Spolupráce s Českou republikou

Fakulta umění a designu UJEP (26. a 28. října 2017)

Kurátorka současného umění Kateřina Kostková připravila pro TGM akce pro děti i dospělé. Děti se učily o předních českých designerech a navrhovali obaly na nápoje. Pro dospělé byla připravena přednáška a výstava kousků českého umění.

Ústav českého jazyka a teorie komunikace Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (podrobněji výše v kapitole *Letní škola*)

Senát Parlamentu ČR (1. srpna 2018)

Slavnostní setkání Čechů žijících v zahraničí u příležitosti 100. založení Československé republiky pořádal senátor Jaroslav Kubera. Žáci školy TGM, kteří zrovna pobývali na letních prázdninách ČR, zahájili akci konanou ve Valdštejnské zahradě hymnou a přispěli do programu básní *Pouta* – ságou o historii českých zemí, kterou sami sepsali sourozenci Mechovi. 2. srpna děti vystoupení zopakovaly na Setkání učitelů, které pořádal Dům zahraniční spolupráce.

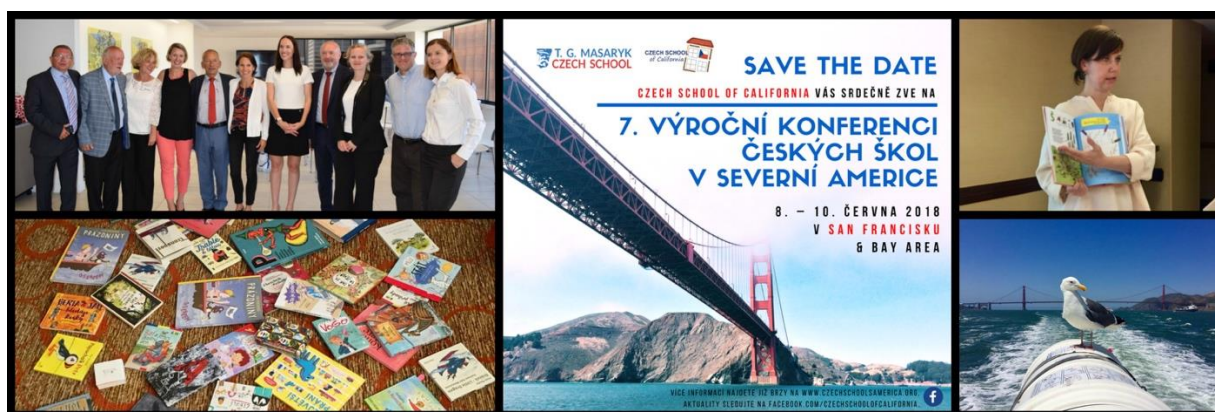
Spolupráce na území Spojených států

Konzulát Slovenské republiky v New Yorku (9.–10. listopadu 2017, 3.–4. května 2018)

Jelikož Chicago teritoriálně spadá pod agendu newyorského konzulátu, navázali jsme spolupráci s konzulátem Slovenské republiky a dvakrát do roka poskytujeme prostory TGM ke konzulárním dnům (zřizování pasů, ověřování dokumentů atd.). Školu během dvou dnů navštíví okolo 300 lidí.

7. výroční konference českých škol v Severní Americe, San Francisco (2. –4. června 2017)

Vedle podzimní cesty krajanů do České republiky je organizace výroční konference druhým časově a manažersky náročným projektem, jež koordinuji. Díky podpoře MŠMT byl letos odborný program opět obohacen o hosty z České republiky z oblasti teorie výuky českého jazyka a české literatury. Třídenní program přednášek, workshopů a networkingových akcí se letos konal pod záštitou České školy v San Franciscu. Pozvání a účast v programu přijaly autorka a logopedka Ester Stará a lektorka Nina Rutová. Delegation z ČR zastupovalo MŠMT, MZV a Senát Parlamentu ČR. Zástupci 20 škol z USA a Kanady měli možnost vyměnit si zkušenosti a nápady, přiučit se novým učebním technikám a hlavně se osobně setkat, což je při úzké spolupráci komunitních škol velmi důležité.

Paramount Theater Aurora

Do Paramount Theater jsem byla pozvána, abych vytvořila české titulky k muzikálu *Once*. Se zpěváky a herci jsem pracovala na výslovnosti jejich českých partů.

Des Moines Metro Opera (červen, červenec 2018)

V iowském Des Moines jsem strávila 14 dní v pozici jazykového kouče. Operní zpěváky jsem připravovala na vystoupení v Janáčkově Jenůfě. V rámci operního festivalu jsou do Des Moines na letní soustředění zváni i zpěváci studenti, s těmi jsme konzultovali fonetickou správnost českých árií, které zrovna studovali.

- Alena Beníšková, Michaela Endrštová : *V Americe roste zájem o češtinu, v Rusku kvůli sankcím opadá.* In: iDNES. Prosinec 2017. (https://zpravy.idnes.cz/cestina-ve-svete-serial-vyuka-ceske-krajanske-spolky-skoly-zahranici-126-/domaci.aspx?c=A171109_130432_domaci_nub)
- Allen Fennewald: *Jefferson City resident takes journey of genealogy, discovery in Central Europe.* In: News Tribune, listopad 2017. (<http://www.newstribune.com/.../jefferson-city-residen.../700647/>)
- Bára Havlátová: *Potomci českých krajanů z amerického Chicaga navštívili Turnov.* (<http://www.turnovsko.info/cs/zpravy-turnovska/potomci-ceskych-krajanu-z-americkeho-chicaga-navstivili-turnov.html>)
- Jana LeBlanc: *Chicago po česku.* Magazín Mladé fronty DNES, 6/2018.
- Klára Moldová: *Česká škola T. G. Masaryka v Chicagu – přehled a rozvoj výukových programů v letech 2012–2017.* In: Studie z aplikované lingvistiky 2/2017.
- Vladimíra Odrobiňáková: *T. G. Masaryk Czech School Chicago v Malých Svatoňovicích.* In: Studánka č. 6/2017. https://www.malesvatonovice.cz/.../stud.../Studanka_06_2017.pdf
- Magdalena Vlasáková, Veronika Vrbenská: *Dvě studentky ÚČJTK na letní praxi v České škole T. G. Masaryka v Chicagu.* Září 2017. <https://ucjtk.ff.cuni.cz/2017/09/21/dve-studentky-ucjtk-na-letni-praxi-na-ceske-skole-t-g-masaryka-v-chicagu/>

